

# Årsberetning 2004

**advokat***nævnet*



# Forord

I medfør af retsplejelovens § 145a afgiver Advokatnævnet hermed den årlige beretning om nævnets virksomhed.

Beretningen indeholder en gennemgang af behandlingen af klager over advokater, en omtale af sager af almindelig interesse og statistikker vedrørende beretningsåret.



Asbjørn Jensen,  
formand for Advokatnævnet

**Udgiver:**

Advokatnævnet

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 60

[www.advokatnævnet.dk](http://www.advokatnævnet.dk)

**Redaktion:**

Advokatnævnets sekretariat

**Layout, repro og tryk:**

Jørn Thomsen A/S

Essen 22 · 6000 Kolding

# Indholdsfortegnelse

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte .....	side 4
2. Indledning .....	side 6
3. Om Advokatnævnet .....	side 6
4. Nævnets arbejdsform .....	side 8
5. Nævnets virksomhed .....	side 10
6. Sekretariatet .....	side 14
7. Udvalgte sager .....	side 17
8. Statistik .....	side 31

# 1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte

Nævnet:

---

- **formandskab**
  - Højesteretsdommer Asbjørn Jensen (formand)
  - Landsdommer A. F. Wehner (næstformand)
  - Dommer Jes Schiøler (næstformand)
  
- **offentligheds-  
repræsentanter**
  - Amtsrådsmedlem Jens Brunsgaard, København
  - Statsaut. revisor Bjarne Fabienke, Frederiksberg
  - Chefkonsulent Benedicte Federspiel, København
  - Vicedirektør Gitte Forsberg, København
  - Eva Munck, København
  - Sekretær i LO, Finn Sørensen, København
  
- **advokat-  
medlemmer**
  - Søren Bagger, København
  - Jørgen Boe, København
  - Peder Fihl, Aalborg
  - Thomas Hess-Petersen, Svendborg
  - Niels Kahlke, København
  - Hans Kjærgaard, Århus
  - Jørgen Dines Larsen, Køge
  - Palle Niss, Sønderborg
  - H. C. Vinten, København

## Sekretariatet

---

### ■ jurister

Pia Birkegård, sekretariatschef  
Birgitte Gram Blenstrup  
Betina Johansen  
Lise Nerhus Jacobsen  
Mette Rygaard (indtil 1. august 2004)  
Marianne Schoubye (fra 1. september 2004)

### ■ sekretærer

Jytte Møllergård  
Dorrit Reichel  
Annette Løchte  
Berith Franck Sørensen ( 1. februar til 31. august 2004)  
Lone Gyldendahl Hjorth (fra 1. oktober 2004)

### ■ studenter

Jimmy Scavenius Lang (fra 5. januar til 1. august 2004)  
Stine Folkenberg (fra 1. august 2004)

## 2. Indledning

adresse Advokatnævnets sekretariat har adresse i Advokaternes hus, Kronprinsessegade 28, 1306 København K, hvor også nævnets møder afholdes.

obligatorisk medlemsskab Advokatnævnet behandler klager over medlemmer af Det danske Advokatsamfund. Alle advokater i Danmark skal være medlemmer af Advokatsamfundet.

Årsberetningen indeholder en gennemgang af, hvorledes nævnet arbejder og en omtale af udvalgte sager. Sidst er statistikker for beretningsåret sammenholdt med tidligere år.

## 3. Om Advokatnævnet

disciplinærnævn Advokatnævnet er et lovbestemt og uafhængigt klagensnævnet, oprettet af Advokatsamfundet efter reglerne i retsplejelovens § 144, stk. 1. Advokatnævnet er som en del af den offentlige forvaltning omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Nævnets medlemmer er undergivet lovgivningens regler om tavshedspligt.

Det er gratis at klage til Advokatnævnet.

Advokatnævnet har 18 medlemmer.

3 medlemmer er dommere fra Højesteret, landsret og byret. Dommerne udpeges af Højesterets præsident.



6 medlemmer er offentlighedsrepræsentanter, der ikke må være advokater. Disse medlemmer udpeges af Justitsministeren. Endelig er 9 medlemmer advokater, der vælges af Advokatsamfundets medlemmer.

## formål

Advokatnævnet behandler klager over advokaters salær og adfærd.

Salærsager behandles i første omgang af én af landets 11 lokale kredsbestyrelser. Kredsbestyrelsens afgørelse kan indbringes for Advokatnævnet.

Adfærdssager forberedes af en af kredsbestyrelserne og afgøres af nævnet, som vurderer om advokaten har handlet i strid med god advokatskik. Reglen om god advokatskik findes i retsplejelovens § 126.

## rimeligt salær

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2 må advokater ikke kræve højere salær, end hvad der kan anses for rimeligt. I vurderingen af et rimeligt salær indgår en bedømmelse af det udførte arbejdes karakter og omfang, sagens karakter, sagsgenstandens størrelse, værdien af arbejdet for klienten og sagens resultat.

## god advokatskik

Alle advokater skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Det er Advokatnævnet, der ved afgørelserne i de enkelte klagesager fastlægger, hvad der er god advokatskik.

Advokatrådet, som er Advokatsamfundets bestyrelse, har vedtaget advokatetiske regler for advokater. Reglerne er ikke bindende for Advokatnævnet, men kan være vejledende, når nævnet skal afgøre, om en advokats adfærd er i overensstemmelse med god advokatskik.

lov og bekendtgørelser

Reglerne om behandling af salærklager findes i retsplejelovens kap. 15 a (§§ 146 til 147 a). Til loven hører Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 om advokatkredeenes bestyrelses behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til Advokatnævnet.

Reglerne om behandling af adfærdsklager findes i retsplejelovens kap. 15 b (§§ 147 b til 147 f) og i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

## 4. Nævnets arbejdsform

plenum- og afdelingsbehandling

Nævnets 18 medlemmer arbejder både samlet (i plenum) og i afdelinger. Principielle sager, sager om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed og sager, som vedrører ophævelse af en frakendelse, skal så vidt muligt behandles i plenum. Langt de fleste sager falder uden for disse kategorier og behandles i en af de tre nævnsafdelinger.

Nævnet mødes ca. 1 gang om måneden og har i beretningsåret holdt 11 møder.

beslutningsdygtighed

For at nævnet er beslutningsdygtigt, skal der i plenumsager deltage mindst 10 medlemmer, hvoraf 4 skal være offentlighedsrepræsentanter. Ved behandling af afdelingssager skal der mindst deltage 4 medlemmer. De deltagende medlemmer skal være fordelt ligeligt mellem på den ene side advokater og på den anden side dommere og offentlighedsrepræsentanter. Ethvert medlem er berettiget til at afgive dissens. I tilfælde

af stemmelighed er formandens (dommerens) stemme afgørende.

#### offentlighed

Nævnets møder er normalt ikke offentlige, og sagerne behandles på grundlag af parternes skriftlige indlæg og fremsendte bilag. Forud for møderne rundsendes sagsakterne mellem nævnsmedlemmerne, således at alle har gennemlæst hele sagen inden mødet. Sagerne er sædvanligvis så godt belyst ved parternes indlæg, at der ikke er behov for, at parterne giver personligt møde for nævnet. Parter har dog altid ret til at anmode om at give møde for nævnet og udtale sig, når deres sag behandles. I beretningsåret mødte en eller begge parter personligt for nævnet i 21 sager. Parterne forlader mødet, inden nævnet træffer afgørelse.

#### vidner

Formanden for nævnet kan tillade, at andre end sagens parter indkaldes for at afgive forklaring. Desuden kan formanden bestemme, at parter eller vidner skal afhøres i byretten.

#### advokat- repræsentation

Sagens parter kan lade sig repræsentere af en advokat, men dette er ikke et krav. I sager, hvor der er nedlagt påstand om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed, skal nævnet udpege en forsvarer for advokaten, hvis advokaten ikke selv har valgt en sådan.

Advokatrådet kan rejse disciplinærsager mod advokater for nævnet. I disse sager udpeger rådet en advokat til at virke som anklager. Dette sker i praksis altid i frakendelsessager og i andre større eller principielle sager.

## 5. Nævnets virksomhed

sagstyper	<p>Advokatnævnet behandler to former for klager: salærklager og adfærdsklager.</p> <p>En salærklage er en klage over advokatens salær for den bi-stand, der er ydet. Advokatnævnet behandler kun salærklager, hvis parterne indbringer kredsbestyrelsens salærkendelse for nævnet. En adfærdsklage er en klage over en advokats adfærd i forbindelse med behandling af en sag.</p>
hvem kan klage?	<p>Både klienter, advokater og andre, der har retlig interesse i en sag, kan indgive en klage til Advokatnævnet. Advokatrådet, som er bestyrelsen for Advokatsamfundet, har tilsynet med advokaterne. I den forbindelse kan Advokatrådet rejse sag mod en advokat ved nævnet.</p>
klagefrister	<p>Adfærdsklager skal efter retsplejelovens § 147 b, stk. 2, indbringes inden 6 måneder efter, man er blevet bekendt med det forhold, man vil klage over. Der er ingen lovbestemt frist for indgivelse af salærklager for kredsbestyrelsen. Fristen for indbringelse af kredsbestyrelsernes salærkendelser for nævnet er 4 uger for begge parter.</p>
afvisning	<p>En klage kan når som helst i sagsforløbet forhåndsafvises, uden at den forelægges for kredsbestyrelsen eller nævnet, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. klagen er indgivet for sent</li><li>2. klagen bedømmes som åbenbart grundløs</li><li>3. klagen efter sin beskaffenhed ikke kan behandles af nævnet, eller</li><li>4. klageren ikke har den fornødne retlige interesse.</li></ol>

Reglerne om forhåndsafvisninger af adfærdsklager findes i retsplejelovens § 147 b, stk. 2 og stk. 3, og i bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

Diagram nr. 6 bagerst i beretningen viser, hvor mange adfærdsklager, der er forhåndsafvist i beretningsåret.

Sekretariatet træffer i første omgang beslutning om afvisning af adfærdsklager, som er indgivet efter 6-månedersfristens udløb, og om afvisning af salærklager, når kredsbestyrelsens kendelse er indbragt efter 4-ugersfristen. Sekretariatets beslutning kan indbringes for nævnets formand, som kan fastholde beslutningen eller dispensere fra fristen, hvis fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Når det i en adfærdssag vurderes, at klagen er åbenbart grundløs, sender kredsbestyrelsens formand sagen til nævnsafdelingens formand med indstilling om, at sagen forhåndsafvises. Nævnsafdelingens formand træffer herefter den endelige beslutning om afvisning.

Klager, som efter deres beskaffenhed ikke kan behandles af nævnet, sender kredsbestyrelsens formand ligeledes til nævnsafdelingens formand med indstilling om afvisning. Det kan eksempelvis være klager, som af bevismæssige årsager falder uden for rammerne for Advokatnævnets virksomhed, eller klager over bobestyrere, som henhører under skifteretten.

Formændenes beslutninger om forhåndsafvisning er endelige og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed.

**realitetsbehandling** I sager, der skal realitetsbehandles af nævnet, sørger sekretariatet for, at parterne får lejlighed til at komme med deres bemærkninger til sagen, og at begge parter modtager kopi af modpartens indlæg. En klage vil som hovedregel blive henlagt, hvis klageren undlader at besvare sekretariatets henvendelser om yderligere oplysninger eller om bemærkninger til advokatens besvarelse af klagen.

Når skriftvekslingen er afsluttet sender sekretariatet sagen til kredsbestyrelsen, der afgiver indstilling til nævnet i adfærdssagerne. I salærsagerne afsiger kredsbestyrelsen en kendelse, som hver af parterne kan indbringe for nævnet.

**nævnets afgørelser** Såfremt nævnet i en adfærdssag mener, at advokaten har tilsidesat god advokatskik, fastsætter nævnet en sanktion, som kan være en advarsel, en irettesættelse eller en bøde, herunder tvangsbøde. Bøderne tilfalder statskassen. Herudover kan Advokatnævnet frakende en advokat retten til at drive advokatvirksomhed.

I salærklagesager kan nævnet godkende salærets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde. Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

**frakendelse** Nævnet frakender i praksis kun en advokat retten til at drive advokatvirksomhed i sager, rejst af Advokatrådet med påstand om frakendelse.

Advokatrådet kan af egen drift rejse sag ved nævnet og kan herudover indtræde i verserende sager, hvis rådet mener, at betingelserne for frakendelse er tilstede.

domstolsprøvelse i frakendelsessager	En advokat, der har fået frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, kan anmode Justitsministeriet om at indbringe nævnets frakendelse for landsretten. En indbringelse har som hovedregel ifølge retsplejelovens § 147 e stk. 3, opsættende virkning. Det vil sige, at advokaten kan fortsætte som advokat, indtil sagen er endeligt afgjort af domstolene.
salærsager for retten	Nævnets kendelse i salærsager kan ikke indbringes for domstolene, men hver af parterne kan anlægge retssag mod modparten vedrørende salæret.
domstolsprøvelse i adfærdssager	En advokat, der har fået en sanktion af nævnet, kan indbringe nævnets kendelse for domstolene ved at udtage stævning mod Advokatnævnet ved landsretten.  I beretningsåret 2004 blev der afsagt 13 endelige domme i sager, hvor nævnets afgørelse var indbragt. 4 domme blev afsagt af Højesteret, 7 domme af Østre Landsret og 2 domme af Vestre Landsret. I alle 13 sager stadfæstede retten nævnets kendelse, dog således at retten i én sag nedsatte sanktionen fra en bøde på 5.000 kr. til en irettesættelse.
offentliggørelse	Nævnets afgørelse om frakendelse <i>skal</i> offentliggøres med navns nævnelser. Offentliggørelse sker i Statstidende og i Advokatsamfundets blad Advokaten.  I andre sager <i>kan</i> nævnet efter retsplejelovens § 147 c, stk. 5, beslutte at offentliggøre en afgørelse mod en advokat. Offentliggørelse med angivelse af advokatens navn sker, hvis nævnet skønner, at kendskab til kendelsen har åbenbar betydning for valg af advokat, og hvis advokatens adfærd samtidig viser, at der er risiko for gentagelse. Offentliggørelse skete i beretningsåret i en lokal avis samt i en eller flere landsdækkende

aviser. Nævnet offentliggjorde i beretningsåret afgørelser vedrørende seks advokater.

## 6. Sekretariatet

ansatte	I sekretariatet arbejder 5 jurister, 4 sekretærer og 1 jurastuderende.
forberedelse af klagesager	<p>Sekretariatet forestår forberedelsen af klagesagerne og indhenter begge parter bemærkninger og de oplysninger og bilag, som er nødvendige ved sagens afgørelse.</p> <p>Endvidere står sekretariatet for den praktiske planlægning og gennemførelse af nævnets møder, for referat af møderne, udarbejdelse af udkast til kendelserne og fremsendelse af de færdige kendelser til parterne.</p>
bistand til kredsbestyrelser	Sekretariatet bistår også de lokale kredsbestyrelser i forbindelse med behandlingen af salærklager og forberedelse af adfærdsklager.
telefoniske henvendelser	Sekretariatet besvarer et stort antal telefoniske henvendelser fra borgere, advokater og offentlige myndigheder. Henvendelserne er af meget forskellig karakter og vedrører vejledning om indgivelse af klager, orientering om principperne for fastsættelse af rimelige salærer og orientering om Advokatnævnets praksis. Sekretariatet yder ikke egentlig juridisk rådgivning, men kan oplyse om klagesagsbehandlingen og eksempelvis om muligheden for henvendelse til de etablerede



advokatvagter. Endelig ringer parterne i klagesagerne ofte med spørgsmål til deres sag.

Sekretariatet har fast telefontid hverdage kl. 9.30-12.30, torsdag dog 10.00-12.30.

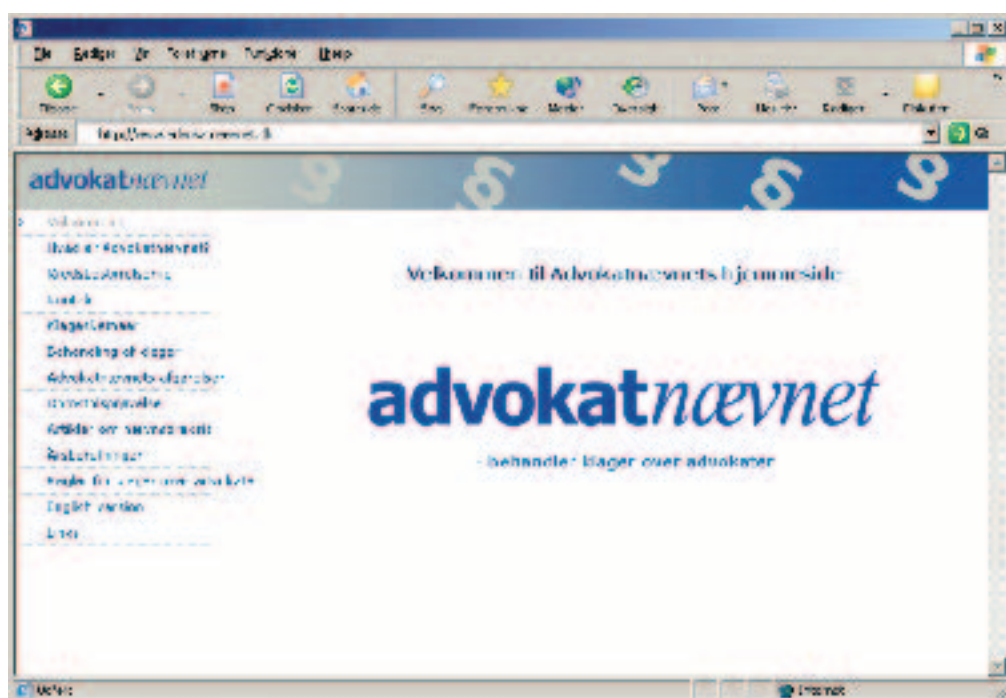
#### hjemmeside

Advokatnævnets hjemmeside ([www.advokatnævnet.dk](http://www.advokatnævnet.dk)) indeholder oplysninger om nævnets behandling af klagesager, tidligere års beretninger og referater af tidligere afgørelser. Der er også på hjemmesiden mulighed for at indgive klage online.

#### orientering om nævnspraksis

Sekretariatet udarbejder resumé af udvalgte advokatnævns kendelser, der har almindelig interesse og/eller med et principielt indhold. Disse resuméer bringes i Advokatsamfundets blad Advokaten i anonymiseret form og på nævnets hjemmeside.

Endvidere har sekretariatet i en artikel i Advokaten nr. 6/2004 omtalt nævnets praksis i inkassosager.



## 7. Udvalgte sager

### udvalgte sager

I retsplejelovens § 126 er bestemt, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer overens med god advokatskik, herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettiget hensyn til varetagelse af klientens interesser tilsiger, og sagerne skal fremmes med den fornødne hurtighed. Det er Advokatnævnet, der ved behandlingen af de konkrete klagesager, afgør, om en advokat har handlet i strid med god advokatskik.

### Interessekonflikt almindelige principper

Det er af afgørende betydning for forholdet mellem advokaten og klienten, at advokaten er fuldstændig uafhængig af andre interesser end klientens, og at advokaten arbejder loyalt for klienten og overholder sin tavshedspligt. Disse elementer er fundamentale for klientens tillid til advokaten og dermed for klientens lyst til at give sin advokat fortrolige oplysninger, således at sagen kan behandles bedst muligt. Advokatnævnet sanktionerer derfor advokaters adfærd i tilfælde, hvor advokaten bistår eller rådgiver en klient i en sag, hvori advokaten har andre interesser. Det samme gælder, hvis advokaten tidligere har bistået modparten i samme sag eller vedrørende forhold af betydning for sagen. En klient skal ikke være i tvivl om, at de oplysninger, advokaten får, ikke senere vil kunne blive brugt mod ham.

I de følgende sager har nævnet behandlet klager over interessekonflikter.

#### Kendelse af 19. maj 2004

---

A solgte i 1993 en ejendom til K. Både A og K blev repræsen-

teret af advokat X i forbindelse med handlens berigtigelse. I juli 2002 rettede K henvendelse til advokat X med anmodning om bistand i anledning af, at der var konstateret mangler ved ejendommens el-installationer, idet der var opsat forsænkede lofter i tre rum, uden at der var sørget for tilpasning af el-installationerne. Advokat X rettede på vegne K henvendelse til A med oplysning om, at lovliggørelse af el-installationerne og udbedring af følgeskader ville andrage 44.000 kr., men at K ville afslutte sagen mod betaling af 30.000 kr. Endelig oplyste advokat X, at der ville blive anlagt retssag, såfremt A ikke medvirkede til en forligsmæssig løsning. A afviste kravene og efter yderligere korrespondance mellem parterne, herunder tillige A's advokat, indgik A og K forlig om A's betaling af 10.000 kr. A klagede til Advokatnævnet over advokat X's sagsbehandling og over, at han repræsenterede K, når han også tidligere havde repræsenteret A. Nævnet afgjorde sagen således: *"Uanset den forløbne tid burde advokat [X] ikke have påtaget sig at repræsentere køberne af den faste ejendom, idet han ved salget i sin tid tillige repræsenterede sælgerne, [A], og idet sagen nu har en sådan sammenhæng med omstændighederne ved salget, at [A] kunne være i berettiget tvivl, om advokaten nu udnyttede sin viden fra den tidligere sag imod dem. Advokat [X] har herved tilsidesat god advokatskik. Advokat [X] har ikke i øvrigt handlet i strid med god advokatskik..... På grund af den forløbne tid og fordi der ikke foreligger oplysninger om, at advokat [X] faktisk har misbrugt viden fra den tidligere sag imod [A], tildes advokat [X] i medfør af rpl. § 147 c, stk. 1, en irettesættelse."*

Ved de to næste kendelser fastslog Advokatnævnet for første gang, at advokater handler i strid med god advokatskik, hvis de som advokater på samme kontor bistår parter med modstridende interesser, uanset om begge klienter har givet deres samtykke til dette.

E, der var ejer af virksomheden F ApS, rettede i 2000 henvendelse til advokat X med anmodning om bistand i anledning af, at han ønskede at afhænde virksomheden til en interesseret køber. E afgik ved døden i december 2002, og G fortsatte som direktør i F ApS forhandlingerne. Køber K var tidligere klient hos advokat Y. K rettede henvendelse til advokat Y med anmodning om bistand i forbindelse med køb af F ApS. Advokaterne X og Y er begge indehavere af Advokatfirmaet T Advokater A/S. F ApS og K indgik aftale om overdragelse af virksomheden for en købesum på 320.000 kr., som skulle deponeres hos advokat Y. Heraf skulle 200.000 kr. straks frigives til sælgers disposition, og det resterende beløb skulle betales, når et gulv var renoveret og en kloak etableret. F ApS blev herefter taget under konkursbehandling, og advokat A blev udpeget som kurator. Advokat A indgav klage til Advokaternævnet over advokaterne X og Y og gjorde gældende, at advokaterne tilsidesatte god advokatskik ved i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen at repræsentere både køber og sælger. Advokat A anførte i klagen bl.a., at advokat X som følge af dobbeltrepræsentationen ikke kunne give sælger en fyldestgørende og uvildig rådgivning. Advokaterne X og Y påstod frifindelse for adfærdsklagen og gjorde til støtte herfor gældende, at E rettede henvendelse til advokat X via sin revisor med henblik på salg af virksomheden og meddelte, at han med køberen havde aftalt, at der ikke var noget i vejen for, at køber blev bistået af advokat Y, at advokat X efter E's død blev bedt om at fortsætte arbejdet af enken og den ny direktør i selskabet, at alle parter i sagen ønskede, at advokat X skulle varetage F ApS' interesser, at revisorerne var til stede ved den afsluttende forhandling, og at parterne, deres advokater og revisorer under det afsluttende møde enedes om vilkårene for en

købsaftale, der herefter blev udarbejdet af advokat Y. Advokat Y repræsenterer fortsat K og K's selskab. Advokatnævnet afgjorde klagen over advokat X's adfærd således: ”nævnet [finder], at advokat [X] har handlet i strid med god advokatskik ved at repræsentere sælgeren på trods af, at medindehaveren af hans advokatfirma, advokat [Y], repræsenterede køberen i samme sag. Nævnet har fundet, at det i en sag af den foreliggende karakter ikke kan tillægges betydning, at begge klienter i sagen med kendskab til advokaternes indbyrdes forhold ønskede, at advokat [X] skulle varetage sælgers interesser”. Nævnet pålagde advokat X en bøde på 5.000 kr. Nævnet afgjorde sagen mod advokat Y således: ”Nævnet finder endvidere, at advokat [Y] har handlet i strid med god advokatskik ved at repræsentere køberen på trods af, at hans medindehaver, advokat [X], repræsenterede sælgeren i samme sag. Nævnet har fundet, at det i en sag af den foreliggende karakter ikke kan tillægges betydning, at begge klienter med kendskab til advokaternes indbyrdes forhold ønskede, at advokat [Y] repræsenterede køberen”. Nævnet pålagde advokat Y en bøde på 5.000 kr.

#### salærklager

Advokatnævnet kan i salærklagesager bestemme, at en advokats salær skal godkendes, nedsættes eller bortfalde. I nævnets afgørelse indgår en vurdering af, om salæret i forhold til sagens omfang og karakter, det udførte arbejdes omfang og karakter, sagens værdi og betydning for klienten, samt sagens resultat, er rimeligt. I diagram 7 og 8 oplyses resultaterne af behandlingerne af salærklagerne i beretningsåret.

#### skattesager med omkostnings- godtgørelse

Der blev i juni 2002 mulighed for, at skatteydere, som førte sager mod skattemyndighederne, kunne få omkostningsgodtgørelse til dækning af de nødvendige omkostninger til advokatbistand. Denne ordning har betydet, at skattemyndighederne har skulle dække en række advokatsalærer, og i nogle tilfælde har skattemyndighederne skønnet, at salæret var uri-

meligt højt og har indgivet klage over salæret. Kredsbestyrelserne og Advokatnævnet har i afgørelserne i disse sager foretaget samme vurdering af rimeligheden af salæret, som foretages, hvis det er klienten der klager, det vil sige en samlet vurdering af sagens omfang og karakter, arbejdets omfang og karakter, sagens værdi og betydning for klienten, og sagens resultat.

I det følgende refereres to afgørelser i sager med omkostningsgodtgørelse:

#### Kendelse af 9. februar 2004

---

Told- og Skattestyrelsen tilsidesatte i 2001 et lånearrangement mellem et selskab og et udenlandsk pengeinstitut med den virkning, at to af deltagerne i lånearrangementet ikke fik godkendt renteudgifter af gæld og dermed fik forhøjet skatteansættelsen for to tidligere indkomstår. Advokat X repræsenterede under den efterfølgende skattesag ved Told- og Skatteregionen den ene skatteyder, mens den anden blev repræsenteret af et revisionsfirma. Sagerne blev efter regionens afgørelse indbragt for Landsskatteretten, hvor advokat X repræsenterede begge skatteydere. Advokat X og revisionsfirmaet afregnede sagerne overfor klienterne og søgte senere omkostningsgodtgørelse, hvilket blev afslået af Told- og Skatteregionen. Advokat X klagede over afslagene til Told- og Skattestyrelsen på såvel egne som revisionsfirmaets vegne. Told- og Skattestyrelsen gav medhold i, at der var omkostningsgodtgørelse for beløbene. Advokat X afregnede herefter sin bistand for klagen over afslag på omkostningsgodtgørelse over for hver af klienterne med et salær på 20.000 kr. ekskl. moms. Herefter søgte advokat X omkostningsgodtgørelse til dækning af udgifterne på i alt 40.000 kr. for gennemførelse af kla-

gesagerne. Told- og Skatteregionen anmodede advokat X om oplysninger om anvendt tidsforbrug. I et notat til Told- og Skatteregionen oplyste advokat X, at de to sager havde været ens, og at fordelingen af tidsforbruget mellem de to sager havde været tilfældig. Afregning i henhold til tidsforbrug androg 13.815 kr., men henset til at sagerne vedrørte et principielt fortolkningsspørgsmål og henset til at der var opnået fuld medhold i begge sager, var salæret fastsat til 40.000 kr. fordelt med 20.000 kr. til hver af klienterne. Endvidere anførte advokat X, at der ved salærfastsættelsen tillige var taget hensyn til, at advokatfirmaet alene havde anvendt et minimalt tidsforbrug som følge af, at man havde ført en række tilsvarende sager for andre skatteydere, således at normalt tidsforbrug på sagen pr. person ville andrage mellem 15-20 advokattimer. Det blev under salærklagesagens forberedelse oplyst, at der var anvendt 4,5 partnertimer og 2,91 timer af en 3. års fuldmægtig. Told- og Skatteregionen klagede over advokatsalærets størrelse og gjorde gældende at salæret var urimeligt højt. Advokaten påstod godkendelse. Kredsbestyrelsen afgjorde sagen således: *"Kredsbestyrelsen finder, at der i salærberegningen i sager som fordrer specialistviden, dels skal lægges vægt herpå, men også på de øvrige sædvanlige salærparametre, så som sagens værdi og det ved arbejdet forbundne ansvar. Efter det oplyste om sagernes karakter, den nødvendige faglige specialviden, de involverede værdier og arbejdets omfang, vil det beregnede salær være at godkænde med kr. 30.000 excl. moms. Som følge af det anførte nedsætter kredsbestyrelsen advokat [X]'s salær fra 40.000 kr. excl. moms til 30.000 kr. excl. moms."* Advokat X indbragte sagen for Advokatnævnet, der afgjorde sagen således: *"Salæret skal fastsættes efter retsplejelovens § 126, stk. 2, herunder de sædvanlige salærparametre i forbindelse med vurderingen af salærets rimelighed. Efter en samlet vurdering af arbejdets art og omfang, sagsgenstandens størrelse, sagens betydning og det opnåede resultat stadfæster næv-*



*net kredsbestyrelsens kendelse, selv om der kun er brugt 7,1 juristtime.”*

#### Kendelse af 9. februar 2004

---

Advokat X bistod 6 skatteydere i en sag mod den lokale skattemyndighed vedrørende spørgsmål om beskatning af værdien af en udenlandsrejse, som af skattemyndigheden ikke blev betragtet som forretningsmæssig. I salær for sin bistand afregnede advokat X i alt i de 6 sager salær på 105.000 kr. inkl. bistand til et revisionsfirma, som havde medvirket ved sagens behandling. Advokat X søgte om omkostningsgodtgørelse for beløbet, hvilket Told- og Skatteregionen afslog. Advokat X klagede over afslaget og opnåede medhold i, at der var adgang til fuld omkostningsgodtgørelse. Advokaten afregnede herefter salær på i alt 61.887 kr. ekskl. moms for sit arbejde med klagesagen. Told- og Skatteregionen klagede til advokatmyndighederne over størrelsen af salæret for klagesagen. Under klagesagens forberedelse blev det oplyst, at de afregnede timer fordelte sig således: Advokat X ½ time, advokat Y 8½ timer og fuldmægtige 32,09 timer. Kredsbestyrelsen afgjorde sagen således: *”Salærberegning udelukkende på grundlag af registreret tidsforbrug – også i sager, hvor det viser sig at være fuld omkostningsdækning fra det offentlige – forudsætter en udtrykkelig aftale herom. En sådan aftale ses ikke at foreligge. Kredsbestyrelsen finder i øvrigt ikke, at der er oplyst ekstraordinære omstændigheder, som kan begrunde en forhøjelse af salæret. Efter det oplyste om sagernes karakter, den nødvendige faglige specialistviden, de involverede værdier og arbejdets omfang vil det beregnede salær være at godkende med kr. 25.000,00 excl. moms.”* Advokat X ankede sagen til Advokatnævnet, der afgjorde sagen således: *”3 medlemmer udtaler: Salæret skal fastsættes efter retsplejelovens § 126, stk. 2, Der skal i den forbindelse anvendes de sædvanlige salærparametre i for-*

*bindelse med vurderingen af salærets rimelighed. Under hensyn hertil, herunder sagens værdi, stadfæster disse medlemmer kredsbestyrelsens afgørelse. 1 medlem udtaler: Advokat [X] har med føje anset klagerne til Told- og Skattestyrelsen vedrørende Told & Skat's afslag på omkostningsgodtgørelse som angående et principielt lovfortolkningsspørgsmål. Under hensyn hertil finder dette medlem ikke at kunne kritisere, at advokatfirmaet har anvendt ca. 42 juristimer på klagesagerne. På denne baggrund og henset til bemærkningerne i lovforarbejderne til bestemmelserne i kap. 3 a om omkostningsgodtgørelse i skattestyrelsesloven vedrørende de for advokater gældende salærparametre, finder dette medlem, at [advokat X] ved at have beregnet sig honorar med 6 x 10.614,50 kr. ekskl. moms ikke at have krævet et vederlag for sit arbejde, der er højere, end hvad der kan anses for rimeligt.” Som følge af udfaldet af stemmeafgivelsen stadfæstede nævnet kredsbestyrelsens kendelse.*

forholdet til modparten – grænser for varetagelse af klientens interesser

En advokat skal i sin rådgivning og sagsførelse for klienten gøre sit bedste for at varetage klientens interesser, men advokaten må dog ikke gå videre end berettiget hensyn til klientens interesser tilsiger. Det vil sige, at advokaten eksempelvis ikke må politianmelde klientens modpart, hvis der ikke er grund til det, og at advokaten ikke må true med at indgive konkursbegæring mod en skyldner, som ikke vil betale, hvis det er klart, at skyldneren har penge. På samme måde skal advokater overholde de gældende regler for, hvorledes en inkassosag skal gennemføres.

inkasso

I de følgende sager har nævnet vurderet advokaternes opførelse i inkassosager. Klagerne er indgivet af skyldnere, som mener, at kreditors advokat er gået urimeligt langt i forbindelse med inddrivelsen af kreditors krav:

## Kendelse af 16. juni 2004

---

D modtog regning på 6.250 kr. inkl. moms for istandsættelsesarbejde i hendes lejlighed. Hun indbetalte imidlertid kun 3.750 kr., og kreditor rykkede to gange for betaling af restbeløbet. Herefter skrev advokat A på D's vegne til kreditor, at der var mangler ved det udførte arbejde, og at han derfor afviste at der skulle betales yderligere. Kreditor overgav sagen til inddrivelse ved advokat X, der ved telefaxskrivelse til advokat A og brev til D afgav påkrav om betaling inden 10 dage, idet beløbet i modsat fald ville blive taget til inkasso. I brevet til advokat A afviste advokat X indsigelserne som udokumenterede. Advokat A klagede over advokat X's adfærd til nævnet, der afgjorde sagen således: *"Da advokat [X] i påkravsskrivelsen har kommenteret og afvist de af [D] fremsatte mangelsindsigelser, findes forholdet, at der er afsendt påkravsskrivelse, ikke at indebære en tilsidesættelse af god advokatskik. Advokat [X]'s direkte henvendelse til [D] er under hensyntagen til, at advokat [A] fik tilsendt en kopi samtidig hermed, ej heller en tilsidesættelse af god advokatskik, hvorfor advokat [X] frifindes for den rejste klage."*

## Kendelse af 16. juni 2004

---

Firmaet K krævede hos A 198 kr. i kortafgift for et abonnement, som A forinden havde opsagt. Da A ikke betalte beløbet fremsendte K via et inkassofirma anmodning om betaling inden 10 dage. A reagerede ikke på denne henvendelse. Sagen overgik til advokat X, der i et brev til A opgjorde det samlede krav til 1.123 kr. inkl. inkassoomkostninger. A rettede herefter henvendelse til advokat X og oplyste, at kravet var uberettiget, da det vedrørte kortafgift for en periode efter hans gyldige opsigelse. Advokat X trak herefter inkassosagen tilbage overfor A. A klagede over advokat X's adfærd til nævnet, der

afgjorde sagen således: "Nævnet finder det ikke godtgjort, at advokat [X] på det tidspunkt, hvor han tog fordringen mod [A] til inkasso, var bekendt med, at fordringen var bestridt. Nævnet lægger endvidere efter advokat [X]'s skriftlige forklaring herom til grund, at han har en aftale med [K] om, at [K] alene overgiver ubestridte fordringer til inkasso, og at han således har truffet rimelige forholdsregler for at undgå at tage bestridte fordringer til inkasso. Henset hertil og til, at advokat [X] indstillede yderligere forfølgning, så snart han blev bekendt med [A]'s indsigelser, findes advokat [X] ikke at have tilsidesat god advokatskik i den omhandlede sag, hvorfor han frifindes for den rejste klage."

#### Kendelse af 17. september 2004

---

I forbindelse med behandling af to inkassosager skrev advokat X's kontorfuldmægtig til debitorerne, at der ville blive foretaget indberetning til RKI. Hverken de to kreditorer eller advokat X var kunder hos RKI, hvorfor de ikke kan foretage indberetning til RKI. De to debitorers advokat klagede over advokat X og påstod, at han havde tilsidesat god advokatskik ved at true med indberetning til RKI, når indberetning ikke kunne ske. Advokat X redegjorde for sin praksis i forbindelse med behandling af inkassosager og oplyste, at hans trussel om indberetning i de to tilfælde skyldtes en fejlekspedition på grund af en stor inkassoportefølje. Nævnet afgjorde sagen således: "Advokatnævnet finder, at det er i strid med god advokatskik, at en advokat i forbindelse med udsendelse af en skrivelse i en inkassosag truer med enten selv at foretage indberetning til RKI eller, at hans klient foretager en tilsvarende indberetning. Under hensyntagen til, at der er tale om to separate forhold inden for en 4 måneders periode samt til, at advokat [X] tidligere har tilsidesat god advokatskik pålægger nævnet ham ... en bøde på 8.000 kr."

Den 16/6 2003 anmodede K advokat X om at tage et beløb på 10.924,38 kr. til inkasso overfor A, og ved brev af 19/6 2003 til A tog advokat X kravet til inkasso, idet han samtidig opgjorde K's tilgodehavende til i alt 13.822,72 kr. inkl. inkassoomkostninger på 2.085,00 kr. og renter. Den 1/7 2003 meddelte K, at der havde været korrespondance med A om kravets berettigelse, hvilket K ikke havde orienteret advokat X om i forbindelse med sagens oversendelse til ham. Advokat X udtog den 9/7 2003 stævning på vegne K mod A med påstand om betaling af 10.924,38 kr. med tillæg af rente. A klagede til Advokatnævnet over advokat X's adfærd, herunder at han krævede et for højt udenretligt inkassosalær. Efter modtagelsen af klagen beklagede advokat X, at han ved en fejl havde opkrævet et for højt inkassosalær. Nævnet udtalte følgende: *"Nævnet finder ikke, at advokat [X] har handlet i strid med god advokatskik ved at tage den bestridte fordring til inkasso, da det ikke over for ham var oplyst, at fordringen var bestridt. Nævnet har herved lagt vægt på, at advokat [X] havde en aftale med kreditor om, at han skulle underrettes, såfremt fordringen var bestridt. . . . Nævnet finder derimod, at advokat [X] har handlet i strid med god advokatskik ved i inkassoskrivelsen at opkræve et for højt inkassosalær i strid med lov om inkassovirksomhed og lov om renter. Nævnet pålægger derfor advokat [X] en bøde på 5.000 kr."*

#### frakendelse

Når Advokatnævnet finder, at en advokat har tilsidesat god advokatskik, kan nævnet tildele advokaten en sanktion i form af enten en advarsel, en irettesættelse eller en bøde. Derudover kan nævnet fratage en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed, hvis advokaten har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver nævnet grund til at antage, at den

pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Advokatnævnet kan frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

#### Kendelse af 30. april 2004

---

I en klagesag påstod Advokatsamfundets tilsynsmyndighed, Advokatrådet, at advokaten skulle frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed med henvisning til, at advokaten havde handlet groft i strid med god advokatskik ved behandling af et dødsbo. Herudover var påstanden om frakendelse begrundet i, at advokaten flere gange tidligere havde fået alvorlige sanktioner af nævnet. Ved afgørelsen fandt nævnet, at advokatens adfærd, navnlig i sagen om debitering af salær hos en klient, der havde fået fri proces, udgjorde alvorlige krænkelser af god advokatskik, men nævnet fandt ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at antage, at advokaten ikke i fremtiden vil kunne udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Nævnet fandt derfor ikke grundlag for at frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed.

#### Kendelse af 11. oktober 2004

---

I en anden sag påstod Advokatrådet, at advokaten skulle frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed med henvisning til, at advokaten havde handlet groft i strid med god advokatskik ved bistand til klienter i seks sager, hvori han bl.a. havde udvist betydelig langsommelig sagsbehandling og havde undladt at besvare henvendelser fra klienterne. Advokatnævnet fandt, at betingelserne for frakendelse var til stede, idet advokaten også tidligere i perioden 1998 til 2002 i 7 tilfælde var pålagt bøder for tilsidesættelse af god advokatskik

ved sin manglende varetagelse af klienternes interesser. Han havde gjort sig skyldig i oftere gentagne overtrædelser af sine pligter som advokat. De udviste forhold gav nævnet grund til at antage, at advokaten heller ikke i fremtiden ville kunne udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Under hensyn til omfanget og karakteren af overtrædelserne frakendte nævnet derfor advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre, jf. rpl. § 147 c, stk. 3.

## genudlevering

Når nævnet har frakendt en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre, kan den tidligere advokat anmode nævnet om at få genudleveret advokatbeskikkelsen. Nævnet behandlede i beretningsåret en sådan anmodning om genudlevering af beskikkelsen. Advokaten var i 1999 frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre. Han anmodede om genudlevering og begrundede sin anmodning med, at han i den mellemliggende periode havde haft ansættelse som jurist, at han havde gennemgået kurser, der sikrede, at han havde kendskab til bogholderi og regnskab, og at han allerede havde indgået aftale med et revisionsfirma om førelse af klientbogholderi. Nævnet afslog imidlertid anmodningen med henvisning til, at frakendelsen i sin tid var begrundet i en række overtrædelser af god advokatskik, herunder klientkontoovertrædelser og afgivelse af urigtige oplysninger, og til, at den frakendte advokat ikke ved de forholdsvis kortvarige ansættelser i den mellemliggende periode havde givet nævnet grund til at tro, at der forelå sådanne særlige, ændrede forhold, at han forventedes at kunne drive advokatvirksomhed på forsvarlig vis. Den tidligere advokat har – da der er gået mere end 5 år fra frakendelsen – adgang til at få nævnets afgørelse prøvet ved landsretten.

## 8. Statistik

En salærklage kan afsluttes på følgende måder:

- a. klager trækker klagen tilbage
- b. klager besvarer ikke sekretariatets gentagne henvendelse, og klagen henlægges
- c. klagen forhåndsafvises af kredsbestyrelsens formand
- d. klagen afgøres af kredsbestyrelsen ved kendelse, der ikke indbringes for nævnet
- e. kredsbestyrelsens afgørelse indbringes for nævnet, der afgør klagen som 2. instans. Antallet af sådanne afgørelser, truffet i 2004, fremgår af diagram 4, og resultaterne af afgørelserne fremgår af diagram 8.

En adfærdsklage kan afsluttes på følgende måder:

- a. klager trækker klagen tilbage
- b. klager besvarer ikke sekretariatets gentagne henvendelser, og klagen henlægges
- c. klagen forhåndsafvises af en nævnsformand. Antallet af forhåndsafvisninger fremgår af diagram 6
- d. klagen afgøres af nævnet ved kendelse efter indstilling fra kredsbestyrelsen. Antallet af sådanne afgørelser, truffet i 2004, fremgår af diagram 3, og resultaterne af afgørelserne af diagram 5



## Indkomne klager i 2004 i forhold til tidligere år

Diagram nr. 1

Adfærdssager

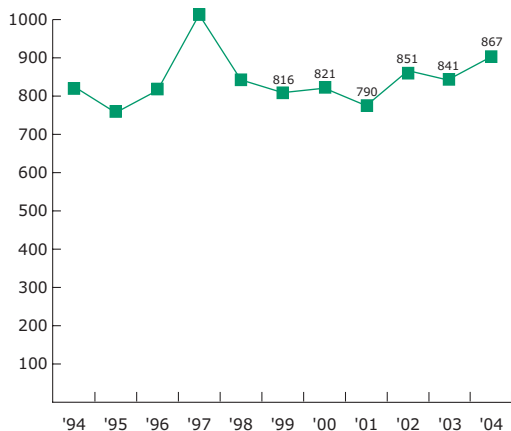
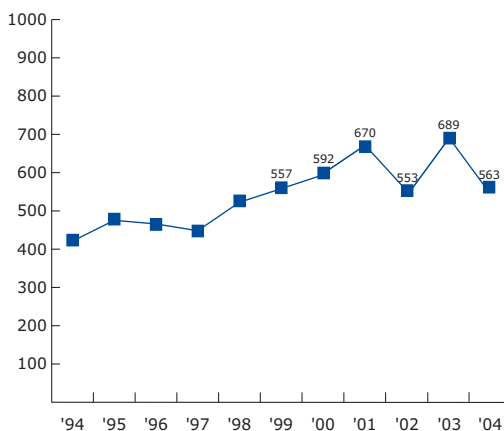


Diagram nr. 2

Salærsager



## Antallet af afsagte nævnskendelser i 2004 i forhold til tidligere år

Diagram nr. 3

Adfærdskendelser

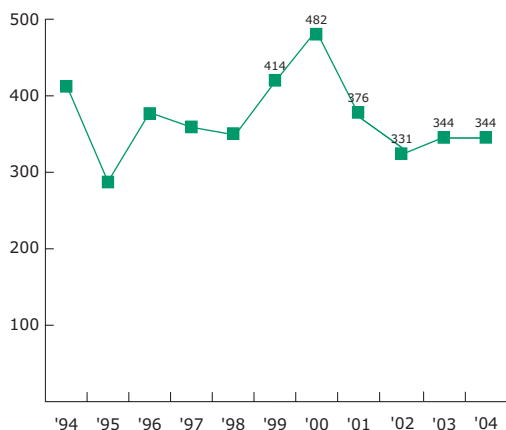
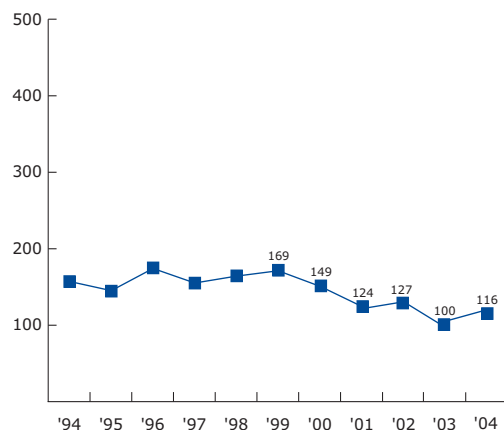


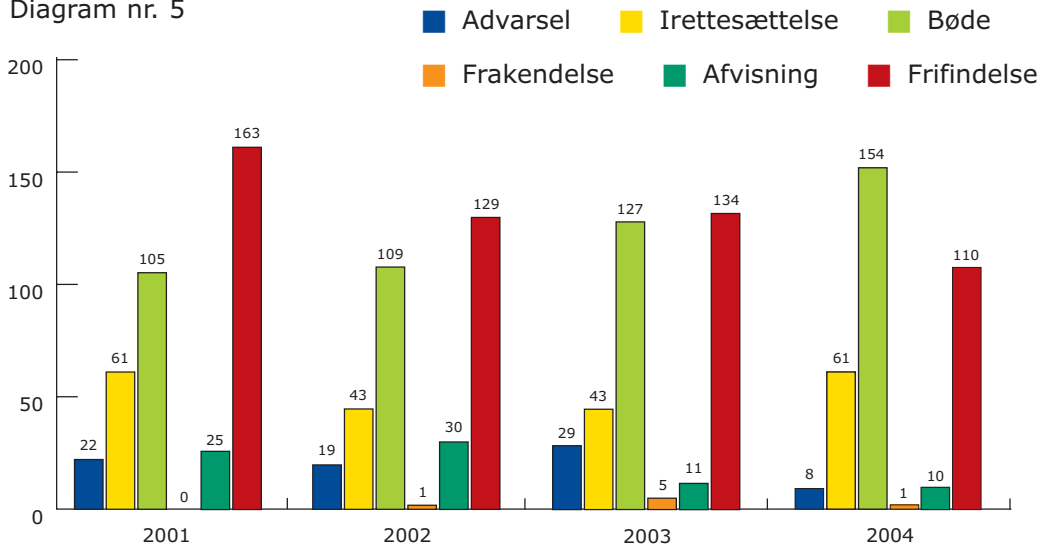
Diagram nr. 4

Salærkendelser i 2. instans



## Resultaterne af nævnskendelser i adfærdssager 2001-2004

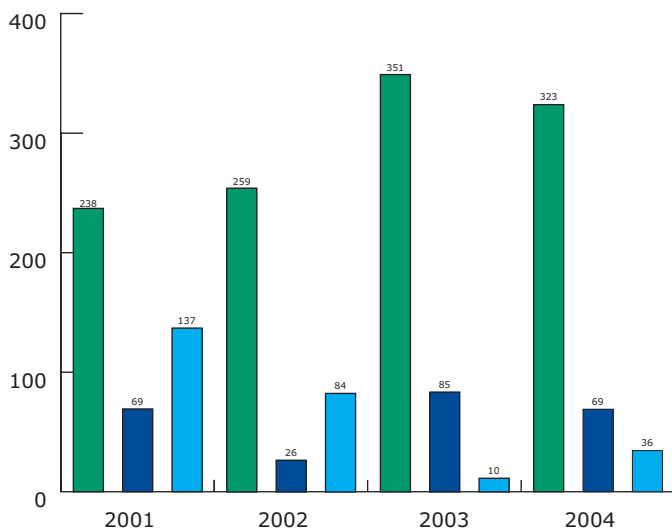
Diagram nr. 5



## Forhåndsafviste adfærdsklager 2001-2004

Diagram nr. 6

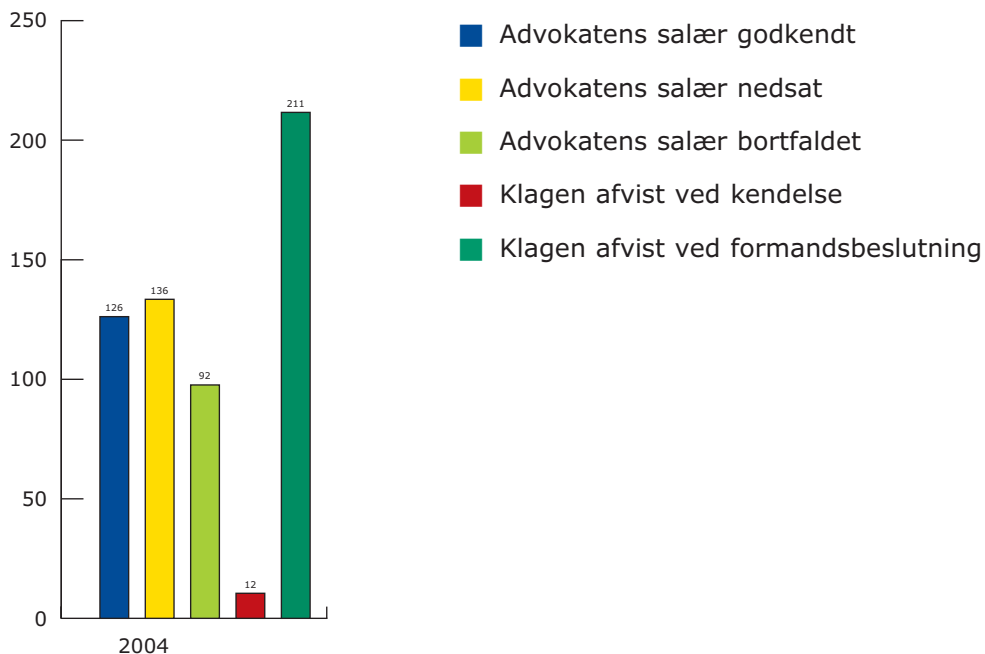
- Afvist som åbenbart grundløs (Dismissed as manifestly unfounded)
- Afvist som for sent indgivet (Dismissed as filed too late)
- Afvist på sagens beskaffenhed (hører ikke under Advokatnævnet) (Dismissed on the merits of the case (does not fall under the scope of the Bar Council))



## Resultaterne af kredsbestyrelsernes afgørelser i salærsager (1. instans) 2004

---

Diagram nr. 7



## Resultaterne af nævnsafgørelser i salærsager (2. instans) 2004

---

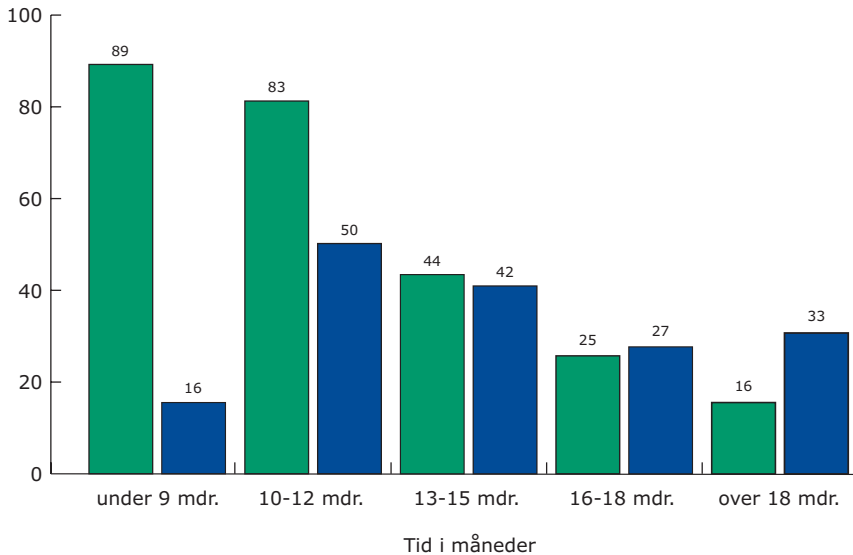
Diagram nr. 8



## Behandlingstid for sager afgjort ved nævnskendelse i 2004

Diagram nr. 9

■ Adfærd ■ Salær (2. instans)



For de sager, der er mere end 18 måneder undervejs, gør det sig oftest gældende, at sagen efter en af parternes anmodning har været sat i bero på afklaring af forhold af betydning for sagen eller på grund af en af parternes egne forhold.

Advokatnævnet har til stadighed fokus på sagsbehandlingstiden, herunder afvejningen af ressourceforbruget, korrekt forberedelse af sagerne og parternes ønske om en hurtig afgørelse. Diagram 9 viser sagsbehandlingstiden for sager, afgjort ved nævnskendelser. I diagrammet er ikke medtaget sagsbehandlingstiden for sager der forhåndsafvises. Disse sager afgøres væsentligt hurtigere – som hovedregel i løbet af 1 til 3 måneder.



## **advokat***nævnet*

---

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 50

[www.advokatnævnet.dk](http://www.advokatnævnet.dk)

Telefontid: Mandag til onsdag

samt fredag: 9.30-12.30.

Torsdag: 10.00-12.30